

### SCENARIUSZ LEKCJI

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Imię i nazwisko autora:</b>         | Monika Kamińska, Wiesława Markowska                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Przedmiot:</b>                      | Historia sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Temat zajęć:</b>                    | <b>Barokowa rzeźba nagrobkowa.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Grupa docelowa:</b>                 | III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Ogólny cel kształcenia:</b>         | Przedstawienie wyglądu oraz budowy barokowej rzeźby nagrobkowej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Realizacja podstawy programowej</b> | <p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:</p> <p>10. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce oraz środowisk artystycznych.</p> <p>1. wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem:</p> <p>d) sztuki nowożytnej (renesans, manieryzm, barok, rokoko, klasycyzm),</p> <p>7. łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, w którym powstały;</p> <p>II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>10. określa funkcję dzieła i wskazuje jej wpływ na kształt dzieła;</p> <p>13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych:</p> <p>b) w rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem,</p> <p>18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł;</p> <p>7. rozróżnia podstawowe motywy ikonograficzne;</p> <p>8. wymienia różne funkcje dzieł sztuki, takie jak: sakralna, sepulkralna, estetyczna i dekoracyjna, dydaktyczna, ekspresyjna, użytkowa, reprezentacyjna, kommemoratywna, propagandowa, kompensacyjna, mieszkalna i rezydencjonalna, obronna, magiczna;</p> <p>9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najsłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych</p> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | <p>i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce;</li> <li>sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</li> <li>łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</li> </ol> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</li> <li>właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</li> </ol> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałac, galerie), w którym się ono znajduje.</li> </ol> |
| <b>Kształtowane kompetencje kluczowe:</b> | <p>Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>porozumiewanie się w języku ojczystym;</li> <li>umiejętność uczenia się;</li> <li>świadomość i ekspresja kulturalna.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Cele (szczegółowe) operacyjne:</b>     | <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>określa cechy formalne nagrobków</li> <li>przyporządkowuje rzeźby do miejsc, w których się znajdują</li> <li>rozpoznaje postacie z nagrobków</li> <li>opisuje dekoracje w wybranych dziełach.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Metody/techniki kształcenia:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- opis;</li> <li>- dyskusja - ćwiczenia;</li> <li>- obserwacja.</li> </ul> |
| <b>Formy organizacji pracy:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Praca grupowa<br>Praca zbiorowa<br>Praca indywidualna ucznia                                                      |
| <b>PRZEBIEG LEKCJI</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                   |
| <b>Faza wprowadzająca:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                   |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Próba zdefiniowania tła kulturowego i społecznego epoki baroku z uwzględnieniem religijności kontrreformacyjnej i podejścia do tzw. spraw ostatecznych - propozycje uczniów podczas burzy mózgów.</li> <li>2. Nauczyciel przypomina podstawowe pojęcia związane z formami i podziałami architektonicznymi stosowanymi w sztuce baroku - będą one przydatne do analizowania opraw architektonicznych nagrobków.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                   |
| <b>Faza realizacyjna:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                   |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uczniowie na podstawie materiału zapoznają się z dziełami sztuki nagrobkowej w renesansie i wczesnym baroku.</li> <li>2. Nauczyciel łączy uczniów w grupy. Uczniowie mają za zadanie omówić różnice między nagrobkami renesansowymi, a barokowymi. Każda grupa otrzymuje do analizy jeden nagrobek barokowy i porównuje go z przygotowanymi uprzednio przykładami nagrobków renesansowych.</li> <li>3. Nauczyciel prezentuje typ nagrobka popiersiowego. Uczniowie łączą się w pary i odszukują w Internecie dodatkowych przykładów tego nagrobka.</li> <li>4. Uczniowie zapoznają się z barokową dekoracją rzeźbiarską nagrobków.</li> </ol> |                                                                                                                   |
| <b>Faza podsumowująca:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                   |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sprawdzenie umiejętności rozpoznawania zabytków, ich form oraz łączenia ich z właściwymi osobami i lokalizacją na podstawie ćwiczeń: 1-7.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                   |
| <b>Praca domowa:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                   |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Porównaj nagrobki: renesansowy i barokowy. Zwróć uwagę na sposób zamieszczenia postaci, formę, kompozycję i dekorację nagrobków.               <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Bartolomeo Berrecci, nagrobek biskupa Piotra Tomickiego, 1533, katedra na Wawelu, Kraków,</i></li> <li>- <i>Abraham van den Blocke, nagrobek prymasa Henryka Firleja, 1628, Katedra Łowicka.</i></li> </ul> </li> </ol>                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                   |